

De Tao van Stupiditeit

In de oude wereld vroeg een leerling aan de meester:

"Meester, wat is stupiditeit?"

De meester dacht even na.

Toen antwoordde hij:

"Stupiditeit is niet het gebrek aan intelligentie."

De leerling keek verbaasd.

"Niet?"

"Nee."

"Maar wat is het dan wel?"

De meester glimlachte.

"Kom mee."

Ze liepen naar een dorp.

Daar zagen zij een man

die voortdurend fouten maakte.

Hij vergat afspraken.

Trok verkeerde conclusies.

Maakte soms onhandige keuzes.

Toch luisterde hij wanneer anderen hem corrigeerden.

Hij stelde vragen.

Leerde van zijn fouten.

En werd ieder jaar wijzer.

"Is hij stupide?" vroeg de meester.

"Natuurlijk niet."

De leerling begreep dat direct.

Verderop ontmoetten zij een geleerde.

Zijn huis stond vol boeken.

Zijn muren hingen vol diploma's.

Iedereen bewonderde zijn kennis.

Maar wanneer iemand hem tegensprak,

werd hij boos.

Wanneer feiten zijn overtuigingen weerspraken,

negeerde hij ze.

Wanneer hij een fout maakte,

zocht hij een schuldige.

"Is hij wijs?" vroeg de meester.

De leerling twijfelde.

Voor het eerst wist hij het niet.

Ze liepen verder.

Op een heuvel keek de meester uit over de wereld.

"Veel mensen verwarren intelligentie met wijsheid."

De leerling luisterde aandachtig.

"Een intelligent mens kan ingewikkelde problemen oplossen."

"Een wijze mens kan zichzelf corrigeren."

De wind streek door het gras.
"En een stupide mens?"
vroeg de leerling.
De meester glimlachte.
"Die blijft hetzelfde doen,
zelfs wanneer de werkelijkheid hem al honderd keer iets anders heeft verteld."

Ze gingen zitten onder een oude boom.
"Waarom doen mensen dat?"
De meester pakte een steen op.
"Wat gebeurt er wanneer ik deze steen loslaat?"
"Hij valt."
De meester liet hem vallen.
De steen viel.
"En morgen?"
"Hij valt weer."
"En over duizend jaar?"
"Nog steeds."
De meester knikte.
"De werkelijkheid heeft geen ego."
De leerling fronste.
"Wat bedoelt u?"
"De werkelijkheid past zich niet aan
aan wat jij wilt geloven."

De zon zakte langzaam achter de horizon.
Toen sprak de meester:
"De gevaarlijkste vorm van stupiditeit
is niet domheid."
"Wat dan wel?"
"De overtuiging
dat men niet meer hoeft te leren."
De leerling dacht aan alle mensen
die hij kende.
Aan leiders.
Deskundigen.
Politici.
Spirituele leraren.
En ook aan zichzelf.

Plotseling begreep hij iets.
Iedere mens maakt fouten.
Iedere mens vergist zich.
Iedere mens begrijpt soms iets verkeerd.
Dat was niet het probleem.
Het probleem begon pas
wanneer een mens verliefd werd

op zijn eigen gelijk.

De meester stond op.

"Onthoud dit."

"Een dom mens kan wijs worden."

"Een onwetend mens kan leren."

"Maar een mens die denkt

dat hij alles al weet..."

Hij glimlachte zacht.

"...sluit zelf de deur."

Stupiditeit ontstaat niet

wanneer een mens iets niet weet.

Zij ontstaat wanneer hij weigert

te onderzoeken of hij ongelijk kan hebben.

Daarom is niet onwetendheid

de grootste vijand van wijsheid.

Maar zelfgenoegzaamheid.

Want een gesloten geest

leert niets,

zelfs niet wanneer de waarheid

recht voor hem staat.